

Nro. 50.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY,
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Kedden December 20 dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

Az ujjabb Kurir még ma sem érkezett-meg Kon-
stanzinápolyból: az ott történt nagy veszedelem'
vábbi környülállásai felől tehát ma sem szolgálha-
nk semmi hiteles tudósításokkal.

Azt az egygyet megjegyezhetjük, hogy, nem
adjak mitsoda úton jött tudósítások után a' mult
ostanapról fogva olyan hír terjedett-el itt Bétsben,
ogy a' Nagy Vezér Mustapha Bairahtar, a'
aga puskaporos magazinumának fellobbantása mel-
tt is tsakugyan életben maradott legyen, és a'
áfárjával II-dik Mahmuddal egygyütt a' kikötő.

helyben lévő hadi hajókra futott, 's így menekedtek meg mind ketten. A' Török hadi hajók pedig, ezeknek fő vezérek Seid Aly, Bairactárnak különös jó barátja lévén, azonnal elkezdették a' Konstantinápolyra való ágyuzást.

A' Perában (Konstantinápoly egygyik külső városában) lakó idegen Követségi személyeket, 's közönségesen az ott lakó minden Keresztényeket nem kevésbé feltik ezen ifzonyú felfordulásban, annyival is inkább, minthogy ugyan ezen újabb hírek fzerént, a' Seimanoknak (a' Bairactar ujj módi katonáinak) 2000 emberekből álló tsoportjok a' lár-mázásközben oda vette volt bé magát, 's ki tudja nem okoz-e' ott it vérontást, égetést, és pusztitást.

BCU Cluj / Central University Library Cluj Orosz Birodalom.

Petersburg, Novemb. 11-kén. Ide minden órán várják Bétsből Hertzeg Schwartzenberget, mint Austriai Követ. Hertzeg Kurakin helyébe, a' ki már, mint a' mi Udvarunk Követje a' Frantzia Udvarhoz megérkezett, Gróf Stackelberg rendeltetett a' Bétsi Udvarhoz Orosz Követnek. Hertzeg Baretnisky a' Bavariai Udvarhoz Monachiumba, Butterlin Ur pedig a' Würtembergihez Studgárdba rendeltettek hasonló Követségbe. Hertzeg Pardo, Josef Spanyol Királyhoz neveztetett Követnek. — A' Nápolyi ujj Király Joakhim Napoleon, (Murat), Hertzeg Mondragonét küldötte ide Petersburgba Követnek a' Császári Udvarhoz, a' ki ide már megérkezett.

A' fegyvernyugvásnak félbefeledése után minden pontokon elkezdődött Finnlandiában a' verekedés. Generális Tutschkow minden tanyáikból hátra nyom-

ta a' Swéd seregeket. Ekkor történt egy szemlé-
lődzés (recognoscerozás) alkalmatofságával, hogy
Hertzeg Dolgorucky megöletett. —

Májor Báró Prittwitz, egy Finnlandiai Orosz
Dragonyos Regiment Oberstlieutenántja is meghalá-
lozott a' sebe miatt.

Spanyol országot illető Frantzia Tudósítások.

Arra a' dologra, hogy a' Madridi Fő Junta
olyan rendelést küldött az insurgens seregeknek ve-
zérjeikhez, hogy a' szabad mezőn a' Frantzia armá-
diakkal való megütközést mindenütt kerüljék, hogy
magokat mindenütt oldalfélt vonnyák viszsa, és
hogy csak ott álljanak meg a' Frantzia seregek előtt,
a' hol a' helyet magokra nézve kedvezőnek látják,
és az ellenséget az övénel nagyobb erővel támadhat-
ják meg, hogy azon helységekben, a' honnét mago-
kat viszsa vonnyák, mindent tegyenek semmivé,
hogy az utakat magok után tegyék járhatatlanná. és
levágott elő fákkal töltsék meg, etc. — mind ezek-
re ilyen jegyzéseket tesznek a' Frantzia tudósi-
tók: — “

„A' mi koros tisztjeink azt mondják a' Spanyol
Juntának ezen rendelésére, hogy az e'féle parantso-
latokat könnyebb kiadni, mint telyesíteni; a' Fran-
tziák már néhány táborozásban megmútatták, hogy
ők az e'féle apró tsatázáshoz is tudnak; voltak né-
kik mindenkor olyan könnyű seregeik, a' melyek
alkalmasok a' hegyek között való hadfolytatásra;
nem mindenkor lehetséges az, hogy az ellenséges
sereg elkerülhesse a' rendes megütközést, mint ezt
közélebről a' Burgosi és Espinosai verekedések meg-

mútták; a' ravasz ellenség, a' kinek elégséges lovasága van, mindenkor talál módot arra, hogy ellenségének szárnyára kerüljön, sőt hogy ötet körül is vegye, etc.

Következnek a' mult postanaptól fígyva érkezett, hivatalfzerént való, Frantzia hadi tudósítások:

„A' 9-dik Bulletin. Költ Arandában a' Duero mellett, Nov. 25-dikén. Az insurgensek plánuma, mint látzók, a' következendő volt. Az ő bal szárnyokon állott a' Gallitziai armádia; ezt tette a' reguláris Spanyol Regimenteknek felerészek, Gallitzia, Asturia, és Leon tartományaiknak insurgenseikkel egyetemben. Az ő lineájok' derekát formálták az Extremadurái's az ezzel szomszédos tartományokból való insurgens csapatok, mellyeknek az Anglus seregek által kellett volna segítettetniük. Az Andalusiai, Valenciái, Uj Kastiliai, és Arragoniai insurgens Osztályok, valami 70 vagy 80 ezeren, még bírták Calahorrát, Tudélát, és az Arragon partjait. Ezek azok az Osztályok, mellyek az ő hadi lineájoknak jobb szárnyát tették, a' mellyek (a' Spanyol revoluczió előtt) Gibráltár alatt a' St. Rochi tábort formálták, és a' mellyek, Andalusia-ban, Valenciában, Carthageriában, és Madridban voltak szállásokon.

„Most már az insurgens hadi lineának ezen jobb szárnyát formáló csapatok ellen teszi a' Frantzia armádia a' maga hadi fordulásait, a' többek már a' Burgosnál, és Espinosánál történt ütközetek által megverettettek és elfélesztettek. A' mi fő hadi szállásunk Nov. 22-dikén Lermába, 23-dikán ide Arandába tétetett által Burgosból. Az Elchingeni Hertzeg (Ney) 22-dikben Soria felé útnak indul.

ván, Medina.Cilit elfoglalta, 's azután a' Saragofsból Madrid felé menő úton is előre menő tsoportokat küldözött széllyel. Szélső vigyázó tsoportját már megindította volt Aregá felé. A' Montebellói és Coneglianói Hertzegek 22-dikben özfzetsattolták a' vezérlések alatt lévő armadiákat a' Lodosai hidon. A' Bellunoi Hertzeg 24-dikben által tette a' maga fő hadifzállását Venta.Gomezbe. Az insurgenseknek Madridból az Efszaki tartományok felé vívó majd minden közösűés útjaik elvágattak, és sok Kurirjaik 's leveles postáik elfogattattak széllyeljáró tsoportjaink által. —

„Az Ebró alsó mellyékeinfekvő ellenséges armadia, melly az insurgens, nagy hadi lineának jobb fzárnyát formálja, e' szerént nehezen vonhatja magát Madridhoz és a' Déli Spanyol tartományokra visszra. Gyanítható, hogy a' minden óran előfordulandó történetek, véget fognak ezen armadiának is vetni. Az idő nedves; harmad naptól fogva vastag köd uralkodik. Ezen idő sokkal terhesebb ezen ország lakosaira, mint azokra nézve, a' kik Éfszakibb vidékekről jöttek ide, a' hol megszokták az e'féle időjárást. — „Rosas várának ostromlását tüzesen folytattatja a' Kataloniai Frantzia armadia' fő vezére, Gouvion St. Cyr, etc.

10.dik Bulletin: — „Aranda Nov. 26-dikán. Ugy látszik, hogy a' Spanyol fegyveres seregek 180,000 emberekre számláltathatnak. Az ő Gallitziai, és Extremadurai armadiáik, a' mellyek 80 ezer emberre számlálttathatnak, és a' mellyekből 60 ezeren a' Blake, Romana, és Galuzzo vezérlések alatt a' síkra kiállottak vala, elfzézeltödtek, és olyan állapotba helyhezdetödtek, hogy ne tsatáz-

hafsának. Az Andalusiai, Valenciai, Uj-Kastiliai, és Arragoniai seregek, a' Castanhjos, Penas, és Palafox vezérlések alatt hasonlóképpen 80 ezerre, 's a' tsatázásra ezek között kiállhatók 60 ezerre számláltathatván, kevés napok alatt véget fognak érni. A' Montebelloi Hertzegnek parantsolat adatott, hogy előlről 30 ezer emberrel üfson reájok az alatt, míg az Elchingeni és Bellunoi Hertzegek az ő hátok megé kerülnek. Az ő hatra lévő seregeik 60 ezeren, a' mellyekből 40 ezer ember valósággal fegyverben lehet, rész szerént Kataloniában rész szerént Madridban 's egyéb tartalék helyyeken tanyáznak. Kataloniában 30 ezerre, Madridban 10 ezerre szám-lálhatjuk őket. A' Császár határozása a' volt, hogy minekelötte a' Duero vízen túl egy lépést tenne, semmivé tegye a' Spanyol armádiának közepét és bal szárnyát, 's hasonló sorsra juttassa annak a' Gen. Castanhjos vezérlése alatt lévő jobb szárnyát is. Végrehajtódván ez a' plánum, azután csak sétálás lesz a' Madrid felé való menetel. Ez a' nagy plánum úgy lehet hogy ma már véghez vitetett. A' mi a' Kataloniai Spanyol armádiát illeti, a' melly a' Valenciai, Murciai, és Grenadai seregekből áll, mi-helyest ezen tartományok fenyegetődni fognak, azonnal visszsa fogja magát vonni Kataloniából, ha csak addig az útja el nem vágódik; erre a' St. Cyr vezérlése alatt lévő 7-dik armádiának minden esetben gondja fog lenni, minekutánna a' Rosas vára ostromlását elvégzi. Generális Dühesm a' vezérlése alatt lévő 15,000 emberrel és 6 hónapi bőséges ele-séggel, felelni tartozik a' Barcollonai nevezetes vár megtartatásáért. —

„Mi az Anglusok erejiről meg nem szollottunk.

Ugy látszik, mintha egy Osztályok Gallitziában, egy másik Osztályok Badajoznál mutatta volna meg magát a' mult hónap' vége felé. Ha lovas az Anglus sereg, nekünk azt eszünkbe kellett volna vennünk, minthogy könnyű seregeink tsaknem a' Portugallus határokig kitsapkodtak. Ha gyalogságból áll a' seregek, ezen esetben nem látszik, hogy fzoettségeseknek segittsegekre jöttek volna, minthogy a' táborozásnak kezdetétől fogva 30 napok már eltelték, három erős armádiák özfzerontattak, Castilia, Montana, Arragonia, Soria, etc, elfoglaltattak, végezetre Spanyol országnak és Portugalliának sorok meghatározott, 's még sem lehet az Anglus seregeknek mozdulásaik felől semmit hallani, etc."

A' 11-dik Bulletinben elő forduló hadi tárgyak summa fzerént ennyiben állanak: — "Library Cluj

„Aranda a' Duero mellett Nov. 27-dikén. Császár ö Felsege e' hónap 19-dikén elküldötte a' Montebelloi Hertzeget a' nagy armadia bal szárnyához rendelésekkel, mellyek fzerént ennek már most tenni kell a' maga mozdulásait. Armadiánk ezen szárnyának vezérlését ezen Hertzegre bizta a' Császár, a' ki e' hónap' 20-dikán a' Császár rendelkezésének vegrehajtására megkivántató intézetek eránt tanátskozott Ladosában a' Coneglianói Hertzeggel. A' Legrange Osztálya, a' Colbert könnyű lovas Brigadájával és a' Dijón Dragonyos Brigadájával, Legranobol az Ebro jobb partjára ment. Ugyan ezen szempillantatban mentek által Ladosánál az Ebrón a' Coneglianói Hertzeg vezérlése alatt lévő négy Osztályok, minekutánna az Ebro és Pampluna között lévő egész vidéket oda hagyták volna.

„Nov. 22-dikén útnak indulyán a' Frantzia ar-

mádia, azt Calahorra felé folytatta, a' hol a' Castanhjos fő hadi szállása az ez előtt való nap' volt. A' Frantzia seregeknek ideérkezésekkor már idehagyták volt ezen várost az insurgensek. Innen tovább indultak seregeink Alfaro felé; már innen is tovább ment volt a' Castanhjos serege. Osztályos Generalis Lefebvre a' lovasággal, a' Gen. Morlot Osztályát is magához tsatolván, armadiánknak előjáró tsapatját formálta, és az ellenséggel öszfetalálkozott. Azonnal hirt adott a' fő vezérnek a' Montebelloi Hertzegnek, a' ki úgy ítelt, hogy ezen ellenséges linea 7 osztályokból és mintegy 45 ezer emberekből állhatna, jobb szárnyával Tudela előtt tanyázván, bal szárnyával pedig másfélmértföldnyire terjefzkedvénki, a' melly fekvés egyátallyában igen hibás volt. A' linea jobb szárnya az Arragomiaiakból, a' dereka a' Valenciaiakból és az Uj Kastiliaiakból, a' bal szárnya pedig az Andalusiai három Osztályokból állott, a' melly utolsókat vezérelte tulajdonképpen, vagy fzeimélyesen. Generális Castanhjos. Az ellenséges lineát 40 ágyuk fedezték. A' Frantzia tsapatok reggel 9 órakor hozzá fogtak tsatázó linéáiknak formálásához, idős kat. nákhöz illő rendel, rendtartással, és hideg vérrel. Azon voltak ágyuzóink, hogy hatvan ágyut szegezzenek néki az ellenség' lineájának, a' melly végre helyet is akartak választani a' batteriáknak; hanem egy felől seregeinknek tüzes voltak, más felől az ellenség' félelmes nyughatatlankodása. erre időt nem engedtek; már tsak rendjek és mozdulásaik által meggyőzték a' Frantzia seregek a' Spanyol armádiát. —

„ A' Montebelloi Hertzeg a' Gen. Mathieu Osztálya által az ellenség' lineájának közepét öszfze tö.

retvén, Ofztályos Generális Lefebvre a' vezérlése alatt lévő lovassággal azonnal által vágatott ezen nyíláson, 's tsapatjának egy negyedrészt balra tsavarítván, ezen fordulás által az ellenségnek jobb szárnyát egészfzen elvágta: Azon fzezpillantatban, midőn az ellenség' hadi lineájának fele ilyen módon megkerültetvén vízfzanyomattatott, esett az, hogy Generális Lagrange nevű falura, a' hol éppen a' Castanhos tsapatjai állottak, réá ütven, ezek sem állottak meg seregeink előtt jobban, mint az ő bal szárnyok, azonnal oda hagyván a' tsatázó mezőt, és az Artileriával egyetemben sok foglyot hátra hagyván.

„A' Frantzia lovasság Saragofsa felé Mallenig, Tarraszone felé pedig Agredáig kergette a' futó seregeket. Hét zászlót, harmincz ágyutt mindenestől fogva, 12 Oberstereket, 300 egyéb rangú tisztet, és 3000 köz embert fogtunk el; 4000 emberek rész szerént a' tsatázó mezőn maradtak, rész szerént az Ebro vizébe kergettettek. „A' mi vesztesünk kevésből állott, elestek 60; sebet kaptak 400 embereink, a' kik között Gen. Lagrange a' karján kapott lövést. —

„Tudelában elegendő magazinumot kaptak seregeink. Hertzeg Conegliano, útját Saragofsának vette. Az alatt, hogy a' futóknak egy részek magát ezen várba vontá, az ő bal szárnyok, a' melly el volt vágattatva, Tarraszone és Agreda felé futott-el rendeletlenséggel. Az Elchingeni Hertzegnek a' ki 22-dikben Soriába érkezett, 23-dikban Agredába kellett volna érkezni, a' melly esetben egy ember meg nem menekedett volna a' Spanyol seregből: hanem, igen el lévén táborunk' dereka

lankadva, 23-dikben és 24-dikben nyugvó napokat tartott Soriában, a' honnan 25-dikben Agredába érkezvén, tsakugyan még ekkor is elég jókor érkezett a' végre, hogy sok magazinumot elfoglaljon. Valami Palafox nevű minden talentom és bátorság nélkül való, egészfszen Barát formájú ember, azoknak a' kik ötöt Generálisá tettek a' vezérlek, első volt a' megfutamodásban. De ezt nem leg előbbször tselekedte; így tett mindenkőr.

„Ez a' 45 ezer ember megveretett, a' nélkül, hogy 6000 emberünknel több, verekedésbe botsátkozhatott volna. A' Burgosi tsata a' közepét, az Espinosai a' bal szárnyát, a' Tudelai a' jobb szárnyát rontotta öszfe az ellenség' lineájának. E' fzerént ezen egész lineát megmenkövezé és elfzeleszté, a' gyözed-lem.“

Ceretből, Bellegardétol nem meszfe a' Spanyol határokról, November 12-dikén irták, hogy a' Katalonai Frantzia armadia a' Gouvion St. Cyr vezérlése alatt valami 30,000 emberekből állana, hanem még ekkor el lett volna az insurgensek által Barcelonától vágattatva. A' vízáradások a' sok essözés miatt, igen nagyon akadályoztatják ezen vidéken a' tsatázást, a' hol a' mostani áradásokhoz hasonlóra nem emlékeznek.

Nagy Británia.

A' Párisi Ujságok közzül az egygyik e'képpen ír a' Frantzia és Orosz Császárok által a' Londoni Udvarnál tétetett békefseges projektom felöl: — „Nem egyenes úton, külömbkülömb és eléggé ujj tudósítások érkeztek Londonból ide Párisba. A' kezdödendő alkudosázok 's a' békefségnek helyreál-

littódása eránt való reménség, nem kevés örömet gerjesztett vala itt közönségesen a' nép között: hanem ez az öröm, leg alább Londonban, nem sokáig tartá. A' Kereskedők azt kezdik hinni, hogy az Angliai Országlószéknek nintsen valóságos akarátja a' megbékélésre; melyre nézve a' közönséges kötelező leveleknek bétse, melly a' békeféségnek hírére hágni kezdett vala, ismét szállani kezdett. “

Ugyan ezen tárgyról így irnak Hollandiából: — „Az Anglusokkal való megbékélhetésnek reménsége, nagyon kezd távozni. Még tsak azon a' környülálláson fundálják némellyek néminémü hanem igen gyenge reménségeket, hogy az Orosz Minister Grof Romanczow még nem jött-el Párisból, 's mint látszik még bizonyos rendeléseket vár oda Pétersburgból, a' mellyek még okot szolgáltatathatnak arra, hogy a' Londoni Udvarral való, már tsaknem egészfzen felbe szakadva lenni látszó békeféséges alkudozások, ujjabban elkezdődjenek:

A' Párisi Monitor sok Anglus tudósításokat adott ki, az, mellyek külömb Londoni Ujságlevelekben jöttek ki. A' feljebb említett tárgyra, úgy mint a' Napoleon által Angliának ajánlatott békeféséges alkudozásokra nézve, igen nevezetes a' többek között a' melly e'képpen következik: — “

„London, Nov. 5. dikén. Megérkezett ide Párisból a' Frantzia Országlószék válaszfa azon nyilatkoztatásra nézve, mellyet a' mi Kurirunk Schaw, mint Ministereink által a' Napoleontól nekünk tétett békeféséges ajánlásra tétetett választ oda által vitt vala. A' mi az általa hozátott Frantzia nyilatkoztatásnak mivóltát illeti, ebből a' közönség

még eddig leg kisebbet sem tud: hanem közönsé-
gesen beféllik nállunk, hogy Bonapár:e nem láttá-
tik nagy bizodalommal lenni ezen békefésés próba-
tétélekhez, mivelhogy, mint a' mi Kurirunk Schaw
mondja, Rambonilletből hirtelen elútazott valamely
esméretlen tzeira, mint gondólják Spanyol országba.
Mit tarthatunk az ő erántunk való egyenes gondol-
kodása felől, midőn látjuk, hogy békefésés ajánlást
teszen, 's azonban feltett hadi plánumainak végre-
hajtatasokat el nem akarja tsak addig is halasztani,
míg Országlófszékünkűtől a' maga ajánlására válaftt nem
vehetne. Nem azt hozhatjuk e' ki az ő siettéggel
való elutozásából, hogy ő meg légyen belsóképpen
győzöttetve a' felől, hogy ajánlásaí elfogadtathatla-
nok, és hogy intézet it már előre azon válafttnak
tulajdonságával megegygyezőleg tette, a' mellyet a'
mi Országlófszékünkűtől venni reméllett. Schaw a'
mi Párisba küldetett Kurirunk, tsak néhány órákig
mulatott ott. A' válaftt, mellyet onnét hozott,
Champagny urtól (a' külső dolgokra ügyelő Frantzia
Követtől) való.

A' következő levelet a' Londoni Telegraph
nevű Ujságból nyomtattatta ki ugyan tsak a' Párisi
Monitor: —

London, Nov. 5-dikén. Az Anglus sere-
geknek, a' mellyek Korunnához kifzállottak, 3000
emberekből álló tsapatoként Burgos felé kell foly-
tatni útjokat. Ott, azokkal a' seregeinkel kell ma-
gokat ösfzetsatolniok, a' mellyek Lisbonafelől foly-
tatják útjokat ugyan arra felé. A' hátra lévő része a'
Portugalliában találtató Anglus seregeknek, a' Tagus

vize' torkában hajóra ülven az Ebro vize' torkához evez, hogy onnét Barcellona felé vegye útját. *)

„Bonaparte a' mult hónap 18. dikán St. Cloud-ba megérkezvén azonnal öfzfzehivatta oda a' Státustanátsot. Kevés napok múlva ismét más felé fogja onnét útját venni, Bayonnébe megyen, hogy személyesen igazgassa a' Spanyol ország ellen való hadakozást. Hiteles dolog, hogy a' mi Kurirunknak Schaw úrnak Párisba való jutása előtt meg fog oda indulni, a' melly esetben ezen Kurirnak is utánna kell oda, t. i. Bayonnébe menni. A' Spanyol ország ellen való hadakozást minden tölle kitelhető erővel folytatni fogja Bonaparte. Ha megfontoljuk annak az embernek tulajdonságát, a' ki most már személyesen fogja folytatni ezen hadakozást, képzelhetjük, melly nagy iparkodással fog ez folytattatni. Ugy látszik, hogy sem Német ország sem az Orosz Birodalom felől nem tart semmitől.“

---

*) A' Monitörnek erre tett jegyzése: — „Tudálásra méltó tsatázásbéli plánum! Az Anglusok tsapláros nélkül számlálják öfzfze a' költést; nem fognak ők 3000 emberenként Burgóshoz menni. Az Ebro' torkához sem fognak ők telyefséggel evezni: hanem vízfzaeveznek a' Tagus' torkához. Kettségkívvül elég böltsek lesznek arra, hogy a' Tagus torkánál tábori sántzokat készittsenek a' végre, hogy azok által a' magok hajóra való üléseket fedezzék azon nem soká elközetkezendő napon, a' mellyen a' száraz Európát a' magok jelenletektől megizabadittják.“

A' Sun nevű, hasonló képpen Londoni Ujságból a' következő levelet adta-ki a' Monitör, az alatta tálatató két jegyzéseket adván hozzá: — “

„London, Nov. 5-kén. Mi vettük tegnap a' Madrīdi leveleket, a' mellyek Oktober 20.dikáig szollanak. Leg közelébről igen fontos leveleket várunk ugyan onnét; minthogy semmit nem kételkedünk a' felől, hogy ezekben arról fog emlékezet tétődni, hogy a' Spanyolok megtámadták a' Frantzia hadi lineát. A' Segittségek, mellyek a' Frantzia hadi lineához érkeztek, nem felette nagyok, és nekünk minden okunk van arra, hogy azt higgyük, hogy az ő közönséges leveleik igen nevelik azon seregeiknek számjokat, a' mellyek Spanyol országfelé útban vannak. Nintsen könnyebb mint azt beszélni, hogy ezen ország ellen 200 ezer emberekből álló fegyveres sereg megyen: mi ellenben meggyőződve hiszszük, hogy a' Bonaparte Conscriptioja, 's az ő Erfurti minden intézetéi mellett is nintsen meg inditátható 200,000 emberekből álló serege; de ha van is, nintsen módja arra, hogy azt téli táborozásnak ideje alatt tarthassa egy olyan országban, a' milyen Spanyol ország. *)

---

*) Ezen tikkely (ilyen jegyzést teszen a' Monitör) tsak annyiban érdemli-meg a' figyelmetefséget, hogy annak általlatására szolgálat alkalmatofságot melly könnyű légyen tréfázkodni az Anglus nemzettel. Vagy igen szemtelennek vagy igen tudatlannak kell annak lenni, a' ki azt erősfitheti, hogy Frantzia országnak nintsen 200,000 meginditható katonája, holott 800,000 van, és hogy azon seregét

„A' Lisbonából érkezett utolsó közönséges levelekben nem találtak semmi nevezetes dolog: hanem a' magános levelek erősítik, hogy Gen. Moore megindította onnét seregeit Spanyol ország felé; azt is mondják, hogy ott lévő seregeinknek egy részek hajókra ülven bé fognak a' Középtengerre evezni, és Kataloniába fognak kiszállani. A' Lisbonai nép még nem szünt meg a' Frantziáknak onnan való eltávozásokért örvendezni; az Anglus tisztek pedig igen fényes hált adtak az ott találtató nemességnek és kereskedőknek. **)

egy télen ki nem tarthatja egy olyan országban, a' milyen Spanyol ország, holott Castilianak egyedül még pedig ezen időben bőséggel van gabonája, bora, borbéte, árpája, és szalmája, és hogy a' Frantzia táborhoz tartozó terehhordó nagy számú szekerek, a' lovak számára hat millió portzió eledelt is szállíthatnak annak utánna, mellyel az, sok ideig bé érheti. Ilyen dolgokhoz tartanak az Anglusok izámot mindenkor. Az Egyiptomi expeditziókor azt erősítették, hogy ezen termékeny országban meg nem élhet egy armádia. Olyan tudatlannak ítélték lenni önnön nemzetjeket, hogy e' nem tudná azt, hogy Egyiptomban bőség van gabona, rizkása, tzukor, és kavé dolgában. “

**) „Az Anglusok (igy szoll a' Monitör) nem fognak kiszállani Kataloniába. A' mi Lisbonát illeti, ha ennek lakosai örvendettek a' Frantziáknak eltávozásokkor, még jobban fognak örvendéni akkor, mikor az Anglusok eltávoznak; és ha a' Frantziák

fényes vendégséget fognak adni ott, az azért történik, hogy azon fényes bálakat költsönösen megköszönnyék, a' Lisbonai (dámáknak) afzfzonyságoknak, mellyeket ezek fognak nékiek adni. Van e' nevetségesebb kívánság annál, mint, hogy Anglia szárazon való seregekkel akarjon tsatázni Frantzia ország ellen? Ennek Spanyol országban rettentő serege, a' Rénus mejjékén száz ezer, a' Boulonyei partokon száz ezer, Nápolyban negyven ezer, Dalma-tziában harmincz ezer. Olasz országban nyoltzvan ezer emberei vannak. Ha Német országon had lett volna, a' sem akadályoztatta volna meg Spanyol országnak elfoglaltatását. Az Anglusok, mind tsak a' régi Frantzia országot akarják a' maiban szemlélni, a' melynek lehet, és van, a' maga kiürítése nélkül, fegyverben 900,000 embere, lehet és van 100,000 lovasa, 's ezen szám, ha szükséges lenne, mind addig neveltethetné, míg Anglia a' békefényt el fogadná. Azok az Angliai kereskedő portékak, mellyeket mi, Bilbaóban, St. Anderben, és az Asturiai kikötőhelyekben találtunk, mostani hadi költségünkül fognak szolgálni. "

(Ezen Londo-i levelek (a' Monitör fzerént) egy Ferret nevű Anglus hajón, a' melly nem tudván hogy St. Anderben már Frantziák voltak, oda bevezett, és ott ezektől meglepetett, fagattattak el, 's a' Monitör után már minden Frantzia és Német Ujságokban, a' Monitör jegyzéseivel egygyütt, kiadattattak.) —